

Laplaceovi operatorji verižnega kompleksa

Leon Lampret

21. in 28. marec 2018

Naj bo $C_* : \dots \longleftarrow C_{k-1} \xleftarrow{\partial_k} C_k \xleftarrow{\partial_{k+1}} C_{k+1} \longleftarrow \dots$ verižni kompleks $\mathbb{R}$ -modulov. Fiksirajmo skalarni produkt na vsakem C_k in naj bo ∂^h hermitiranka matrike ∂ . Laplaceovi operatorji za C_* so $\lambda_k = \partial_k^h \partial_k + \partial_{k+1} \partial_{k+1}^h : C_k \longrightarrow C_k$.

Izkaže se (Eckmann 1945, Kostant 1961), da sta homologija in kohomologija kompleksa C_* izomorfni jedru Laplaciana: $H_k C_* \cong \text{Ker} \lambda_k \cong H^k C_*$. Matrika λ_k ima pogosto enostavnejšo obliko kot ∂_k , saj je veliko krajšanja med $\partial \partial^h$ in $\partial^h \partial$.

Na predavanju bomo izrek dokazali ter si ogledali nekaj primerov uporabe za računanje homologije nad obsegom karakteristike 0.

Literatura

- [1] Phil Hanlon: *The Laplacian method*, Springer, Symmetric Functions 2001, ©2001.
- [2] Beno Eckmann: *Harmonische Funktionen und Randwertaufgaben in einem Komplex*, Commentarii mathematici Helvetici **17**, 240–255, ©1945.
- [3] Bertram Kostant: *Lie Algebra Cohomology and the Generalized Borel-Weil Theorem*, Annals of Mathematics **74**, no. 2, 388—390, ©1961.